

BIOSFÄROMRÅDE STORKRIKET

Verksamhets plan 2026

INNEHÅLL

Inledning	2
Kommunikation, evenemang och platsutveckling	2
Nationell och internationell samverkan	4
Pågående projekt	4
Samordning och organisering av vandringleder	4
REDIRECT - Regenerative Tourism in Baltic Sea Region for Resilient Communities towards a Circular Economy	4
Policylabb Storkriket - naturbaserade lösningar i tvärkommunal klimatanpassning	5
Projekt under utveckling	5
Delade rum (arbetsnamn) – Interreg ÖKS	5
Rekreation längs Kävlingeån – Leader Skåne MittNordväst (förstudie).....	6
Biosfärkultur – Region Skåne	6
Organisation	6
Biosfärorganisationen idag	6
Utveckling av biosfärorganisationen	7
Ekonomi	8
Bilagor	9
Preliminär tidsplan 2026.....	9

Inledning

2026 är Storkrikets första hela verksamhetsår som formellt utsett Unesco biosfärområde. Året kommer att präglas av både etablering och utveckling – av biosfärområdet som helhet, av biosfärkontorets organisation samt av arbetssätt, samverkan och finansiering.

Ett övergripande fokus under året är att etablera Storkriket i landskapet genom ökad synlighet, kommunikation och möten, samtidigt som biosfärkontoret vidareutvecklar sin roll som samlande, drivande och stödjande aktör i området.

Parallellt med det utåtriktade arbetet sker en fortsatt uppbyggnad av organisationen. Verksamhetsåret 2026 präglas av introduktion med flera nya medarbetare, vilket ställer särskilda krav på struktur, intern samordning och gemensam riktning. Arbetet med att utveckla tydliga arbetssätt, roller och långsiktiga former för samverkan är därför en prioriterad del av året.

Biosfärkontoret fortsätter samtidigt att stärka och bredda verksamhetens projektekonomi genom extern finansiering. Pågående projekt inom bland annat regenerativ turism, vandringsleder och landskapets synliggörande vidareutvecklas och kompletteras med nya ansökningar och samarbeten. Detta är avgörande för att växla upp basverksamheten och skapa handlingsutrymme för utvecklingsinsatser i linje med Storkrikets strategi och fokusområden.

Sammantaget syftar verksamheten under 2026 till att lägga en stabil organisatorisk, ekonomisk och relationell grund för Storkrikets fortsatta arbete som ett långsiktigt biosfärområde – lokalt förankrat och internationellt relevant.

Kommunikation, evenemang och platsutveckling

Under 2026 är kommunikation, evenemang och fysiskt synliggörande centrala verktyg för att etablera Storkriket som biosfärområde och skapa engagemang, delaktighet och stolthet hos boende, verksamma och besökare. Fokus ligger på att synliggöra biosfärområdets värden, förklara Unescos uppdrag och visa hur Storkriket bidrar till hållbar utveckling i praktiken, både genom möten mellan människor och genom närvaro i landskapet.

Kommunikationen sker genom en kombination av publika möten och evenemang, guidningar och andra fysiska aktiviteter i området samt löpande närvaro i digitala kanaler. Storkrikets hemsida, nyhetsbrev och sociala medier (Facebook, Instagram och LinkedIn) används som centrala verktyg för att nå olika målgrupper, sprida kunskap om verksamheten och kommunicera aktiviteter, projekt och samverkansmöjligheter. Under året fortsätter arbetet med att utveckla innehåll, struktur och aktualitet i dessa kanaler. Den grafiska profilen implementeras successivt i all kommunikation för att stärka igenkänning och tydliggöra Storkrikets identitet som biosfärområde. Parallellt etableras ett mer strategiskt och långsiktigt kommunikationsarbete genom framtagande av en kommunikationsplan samt genom stärkt samordning med de ingående kommunernas kommunikationsfunktioner.

Under året genomförs ett flertal publika aktiviteter i form av tematiska naturvandringar, föreläsningar, guidade rundvisningar och större evenemang. Naturvandringarna knyts till landskapets natur- och kulturvärden och fungerar både som folkbildning och som mötesplatser. Föreläsningsserien Klappret etableras som en återkommande arena för kunskapsutbyte om samspelet mellan människa, natur och landskap. Guidade rundvisningar i biosfärområdet genomförs löpande och riktar sig till både allmänhet, professionella aktörer och särskilt inbjudna målgrupper, som ett sätt att stärka värdskap, dialog och förståelse för Storkrikets uppdrag och arbetssätt. Se bilaga 1 för en preliminär tidslinje över årets evenemang.

Den officiella invigningen av Storkriket som Unesco biosfärområde planeras till den 29–30 maj 2026 och består av en ceremoniell del för särskilt inbjudna samt en publik del. I september arrangeras Biosfärfestivalen, som fortsätter att vara ett viktigt återkommande evenemang för att samla lokala aktörer och synliggöra bredden av verksamheter inom biosfärområdet. Under hösten genomförs även en internationell konferens i samband med de nordiska Unesco-kommissionernas årsmöte i Lund, där deltagarna ges möjlighet att ta del av Storkriket genom guidade visningar och erfarenhetsutbyte.

Som en del av arbetet med att stärka Storkrikets närvaro i landskapet påbörjas under året ett arbete med skyltning i form av informationsskyltar och vägs skyltar. I samarbete med kommunerna undersöker biosfärkontoret lämpliga platser, tar fram förslag på utformning och utreder finansiering för skyltningen.

Parallellt inleds under 2026 ett mer samlat arbete med att utveckla ett biosfärcentrum på Hasslemölla gård. Biosfärcentrumet ska fungera som en fysisk nod för Storkrikets biosfärarbete och bidra till synliggörande, kunskapsspridning, värdskap och platsutveckling i biosfärområdet. Hasslemölla utvecklas som ett landskapslaboratorium och en innovationshub, där nya idéer, metoder och lösningar för hållbar landskapsutveckling kan testas, utvecklas och spridas i samverkan mellan kommuner, akademi, näringsliv, civilsamhälle och boende.

Arbetet under året fokuserar på att tydliggöra inriktning, funktion och innehåll för ett framtida biosfärcentrum i dialog med berörda aktörer och i samverkan med Lunds kommun. Biosfärcentrumet ses som en plats för publika möten, pedagogiska aktiviteter, guidningar och evenemang, men också som en arena för lärande, innovation och gemensam utveckling kopplad till biosfärområdets fokusområden. Här ska praktiska exempel och piloter inom exempelvis platsutveckling, friluftsliv, kultur, naturbaserade lösningar och regenerativ turism kunna utvecklas och visas ur ett landskapsperspektiv.

Utvecklingen av biosfärcentrum Hasslemölla kopplas till pågående och planerade projekt och utgör en viktig del i arbetet med att etablera Storkriket som biosfärområde – lokalt, nationellt och internationellt. Genom att samla verksamhet, experimenterande arbetssätt och möten på en konkret plats stärks biosfärområdets roll som modellområde för hållbar utveckling.

Under våren invigs även den talande AI-storcken på Hasslemölla gård, ett samarbetsprojekt mellan Lunds kommun och biosfärkontoret. Den talande storcken fungerar som en testbädd för nya sätt att förmedla kunskap och berättelser om

Storkriket och bidrar till att göra Hasslemölla till en levande och tillgänglig plats för lärande och upptäckande. I samband med invigningen ges skolor i området möjlighet att delta genom att lämna namnförslag.

Nationell och internationell samverkan

Under 2026 är biosfärkontoret fortsatt aktivt i både nationella och internationella sammanhang. Kontoret deltar i arbetet med ungdomsinvolvering inom det svenska biosfärprogrammet, där en av medarbetarna är utsedd till nationell ungdomsrepresentant. I rollen bidrar medarbetaren till att stärka ungas perspektiv i biosfärarbetet samt representerar Sverige i det globala nätverket för ungdomar inom Unescos biosfärprogram.

Storkrikets biosfärkoordinator och verksamhetsledare ingår också i det svenska biosfärrådet, som träffas varje månad för att diskutera övergripande frågor kring biosfärprogrammet i Sverige och stärka biosfärområdena som modellområden för hållbar utveckling.

Biosfärkontoret medverkar i europeiska och globala nätverk för biosfärområden. Under våren kommer kontoret att delta i en internationell ungdomskonferens i Italien, och i september medverkar de i EuroMAB-konferensen på Vancouver Island i Kanada. EuroMAB fungerar som ett centralt forum för erfarenhetsutbyte, samverkan och gemensam utveckling mellan biosfärområden i Europa och Nordamerika.

Pågående projekt

Samordning och organisering av vandringleder

I december 2025 skickades en ny ansökan till Naturvårdsverket om fortsatt arbete med samordning och utveckling av vandringsleder och promenadslingor i Storkriket. Projektet syftar till att stärka ett långsiktigt och hållbart ledarbete i jordbrukslandskapet, med särskilt fokus på områden där allemansrätten är begränsad.

Arbetet ska bidra till att utveckla multifunktionella leder som kombinerar friluftsliv, biologisk mångfald och grön infrastruktur, samt till att stärka lokal förankring och samverkan mellan markägare, kommuner, föreningar och andra aktörer. En viktig del är att bygga upp strukturer för långsiktig samverkan, bland annat genom ett gemensamt forum/plattform för strategiska frågor kring leder och friluftsliv i Storkriket.

På sikt ska projektet bidra till att styra besöksflöden på ett hållbart sätt, stärka Storkriket som attraktiv plats att bo i och besöka samt skapa förutsättningar för en hållbar besöksnäring och ett mer sammanhängande friluftsliv i hela biosfärområdet.

REDIRECT - Regenerative Tourism in the Baltic Sea Region for Resilient Communities towards a Circular Economy

Projektet syftar till att utveckla och testa metoder för regenerativ turism, där besökare och aktörer bidrar till att stärka natur, lokalsamhälle och lokal ekonomi. Genom praktiska

piloter i Storkriket ska projektet bidra till att omsätta teori till handling och skapa konkreta verktyg för lokala och regionala aktörer inom besöksnäringen.

Under 2026 går projektet in i en test- och utvecklingsfas (arbetspaket 2). Under våren och sommaren genomförs ett workshop- och utbildningsprogram i samverkan med projektets internationella partners och lokala pilotaktörer. Arbetet består av ett fysiskt seminarium i samband med partnermöte i Lettland i april, samt digitala utbildningar och en lokal utbildningsinsats i Storkriket under mars-maj. Erfarenheterna kommer att sammanställas i en rapport i juni 2026.

Under hösten genomförs pilotaktiviteter där verktygslådan testas genom konkreta regenerativa paket och erbjudanden i Storkriket. Pilotfasen avslutas med en rapport i november 2026, som utgör underlag för vidare utveckling av verktyg, metoder och arbetssätt inom projektet.

Policylabb Storkriket - naturbaserade lösningar i tvärkommunal klimatanpassning

Projektet syftar till att stärka lokal och regional samverkan kring klimatanpassning genom dialog, gemensamt lärande och framtagande av konkreta lösningsförslag. Policylabbet har fungerat som en plattform där olika aktörer tillsammans har utforskat utmaningar och möjligheter kopplade till klimat, vatten och biologisk mångfald i Storkriket.

Efter slutkonferensen 2025, där deltagande grupper presenterade lösningsförslag, har projektgruppen påbörjat bearbetning och sammanställning av resultaten. Under våren 2026 kommer både metodik och de framtagna förslagen utvärderas. Erfarenheterna kommer att användas som underlag för fortsatt kunskapsspridning, erfarenhetsutbyte och framtida samverkan kring klimatanpassning inom Storkriket. Projektet pågår som längst till sommaren 2026.

Projekt under utveckling

Under 2026 fortsätter biosfärkontoret att utveckla nya projektidéer i dialog med kommuner, lokala aktörer och externa finansiärer. Nedanstående projekt är under utveckling och kan komma att ansökas om under året. Projekten är ännu inte beslutade eller finansierade, men speglar prioriterade utvecklingsområden i linje med Storkrikets strategi.

Delade rum (arbetsnamn) - Interreg ÖKS

Koppling till fokusområden: *Framgångsrikt samspel mellan stad och land samt Fantastiska besöksmål och tillgängligt friluftsliv.*

Projektidén fokuserar på platsutveckling i småorter och på landsbygden, med syfte att stärka livskraftiga lokalsamhällen genom samverkan mellan kommuner, fastighetsägare och lokala aktörer. Arbetet tar sin utgångspunkt i hur gemensamma resurser och miljöer

kan användas mer effektivt för att skapa mötesplatser, ökad aktivitet och lokal utveckling.

Inriktningen är att utforska nya modeller för fastighetsutveckling och omvandling av både bostäder och lokaler, exempelvis genom utveckling av ett biosfärcentrum på Hasslemölla, användning och möjligheter med vakanta kommunala lokaler och andra fastigheter i byar och på landsbygden.

Rekreation längs Kävlingeån – Leader Skåne MittNordväst (förstudie)

Koppling till fokusområden: *Välmående ekosystem och rik biologisk mångfald samt Fantastiska besöksmål och tillgängligt friluftsliv.*

Inom arbetet med samordning av vandringsleder har ett lokalt intresse identifierats för att öka möjligheterna att ta del av Kävlingeåns natur- och landskapsvärden för rekreation. Samtidigt rymmer ån höga ekologiska värden som kräver varsam hantering.

Projektiden avser därför en förstudie som ska undersöka om, och i så fall hur, rekreativa inslag kan utvecklas längs ån på ett sätt som är förenligt med naturvärden, vattenkvalitet och långsiktig hållbarhet. Förstudien ska ge underlag för framtida beslut och eventuella fortsatta insatser.

Biosfärkultur – Region Skåne

Koppling till fokusområden: *Framgångsrikt samspel mellan stad och land samt Fantastiska besöksmål och tillgängligt friluftsliv.*

Under 2024 genomfördes parallella kulturprojekt i de ingående kommunerna med stöd från Region Skånes utlysning Hållbar platsutveckling genom kultur. Under 2026 undersöker biosfärkontoret möjligheten att bygga vidare på detta samarbete genom en ny gemensam ansökan. Inriktningen är att utforska hur kultur kan användas som verktyg för platsutveckling i byar och på landsbygden, med särskilt fokus på platser i anslutning till skolor. Syftet är att skapa lokala kulturmiljöer nära barn och ungas vardag och samtidigt minska behovet av transporter.

Organisation

Biosfärorganisationen idag

Biosfärverksamheten styrs genom ett samarbetsavtal som beslutades av respektive kommunstyrelse under hösten 2022 men som behöver revideras under 2026. Lunds kommun är värdkommun och huvudman för det gemensamma biosfärkontoret.

Styrgruppen består av två förtroendevalda från respektive kommun och ansvarar för övergripande frågor rörande ekonomi, organisation och verksamhet.

Biosfärkontoret leds av en verksamhetsledare och koordinator, som har det övergripande ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med Unescos riktlinjer och utifrån områdets lokala förutsättningar och prioriteringar. Koordinatorn, liksom övrig personal

vid biosfärkontoret, är gemensam för samtliga tre kommuner och får sitt uppdrag från styrgruppen.

Vid 2026 års start består biosfärkontoret av 5 personer: en verksamhetsansvarig koordinator, en projektsamordnare, en projektledare, en projektassistent (som börjar under våren) samt en timanställd kommunikatör. Under året planeras en rekrytering av en tillsvidareanställd kommunikatör genomföras och eventuell ytterligare förstärkning tas in vid behov.

Under året kommer den strategiska samverkansgruppen fortsätta träffas, med fokus på intern förankring och samordning inom respektive kommun.

Styrgruppen kommer sammanträda vid sex tillfällen och består vid årets början av följande ledamöter (beslutande=*):

Lund:

Mikael Thunberg (S)*, ledamot tekniska nämnden
Mattias Horrdin (C)*, oppositionsråd
Jon Andersson, enhetschef, miljöstrategiska enheten, kommunkontoret
Karl Asp, enhetschef, natur och vatten, samhällsbyggnadsförvaltningen
Kristina Fontell, miljöstrateg, miljöstrategiska enheten, kommunkontoret

Sjöbo:

Kent-Ivan Andersson (M)*, ledamot kommunstyrelsen
Jörgen Ny (C)*, ordf. samhällsbyggnadsnämnden
Marie Rosdahl, enhetschef, samhällsbyggnadsförvaltningen
Emelie Willsäter, miljöstrateg, samhällsbyggnadsförvaltningen

Eslöv:

Bengt Andersson (M)*, ordf. miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Alexandra Nikoleris (V)*, ledamot kommunstyrelsen
Dave Borg, förvaltningschef, miljö- och samhällsbyggnad
Annika Söderman, kommunekolog, miljö- och samhällsbyggnad

Länsstyrelsen:

Jörgen Nilsson, naturvårdsförvaltare

Biosfärkontoret:

Anna-Karin Poussart, biosfärkoordinator och verksamhetsledare
Matilda Sjöberg, projektsamordnare

Annan personal från biosfärkontoret kallas till styrgruppen vid behov och relevanta tillfällen.

Utveckling av biosfärorganisationen

Under 2026 ligger ett särskilt fokus på att etablera och vidareutveckla biosfärorganisationen för Storkriket i takt med att området går in i sin första period som Unesco biosfärområde. Arbetet omfattar utveckling av organisatorisk struktur, samverkansformer och långsiktig förankring i området.

En central del i detta arbete är att ta fram ett nytt samarbetsavtal mellan de ingående kommunerna, anpassat till Storkrikets nya status. Avtalet ska tydliggöra roller, ansvar samt former för styrning och samverkan i den fortsatta verksamheten och bidra till långsiktighet och stabilitet i biosfärarbetet.

Parallellt undersöks möjligheten att etablera ett biosfärambassadörskap, där lokala aktörer, verksamheter och engagerade individer kan bidra till att sprida kunskap om Storkriket och fungera som företrädare för biosfärarbetet i olika sammanhang.

Som en del av organisationsutvecklingen kommer biosfärkontoret även att arbeta med att utveckla och stärka tematiska samverkans- och samordningsgrupper kopplade till

Storkrikets fokusområden. Syftet är att skapa långsiktiga plattformar för dialog, kunskapsutbyte och gemensam utveckling mellan kommuner, myndigheter, akademi, civilsamhälle och näringsliv. Ett forum för samverkan kring friluftsförhållanden har redan initierats och utgör en grund för fortsatt samordning inom området. Ytterligare tematiska samordningsgrupper kommer att formas utifrån identifierade behov, lokala önskemål och tillgängliga resurser

Ekonomi

Ekonomikapitlet redovisar biosfärkontorets budget för verksamhetsåret 2026 och omfattar både den gemensamt finansierade basverksamheten och den externt finansierade projektverksamheten.

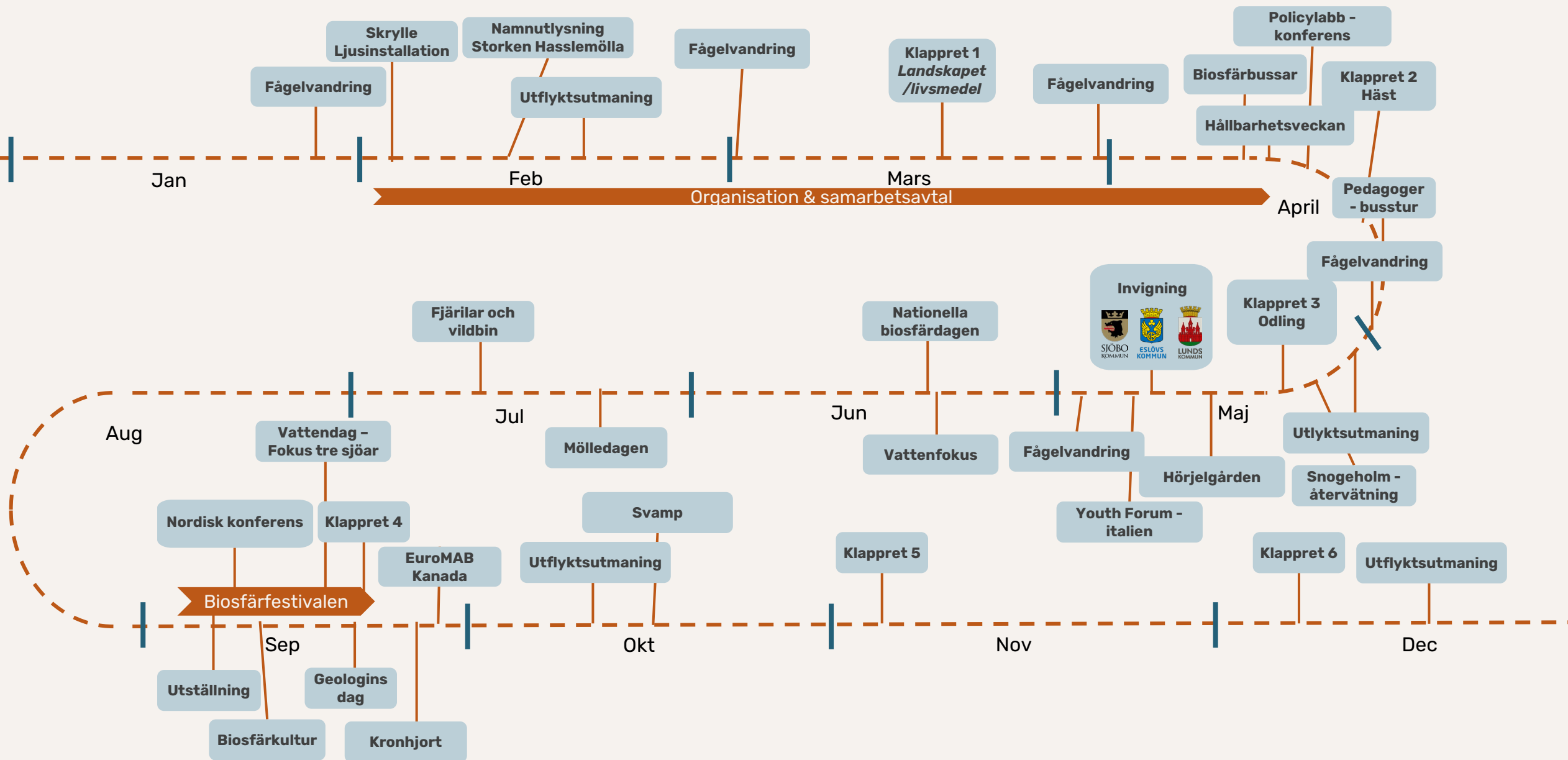
Basfinansieringen för biosfärområde Storkriket tillhandahålls av kommunerna Lund, Sjöbo och Eslöv tillsammans med Naturvårdsverket. Kommunernas respektive bidrag grundas på en beräkningsmodell som tar hänsyn till både kommunernas andel av biosfärområdets yta och antalet invånare.

Utöver basfinansieringen förstärks verksamheten med extern finansiering av projekt vilket är en viktig del för att kunna utöka verksamheten i linje med Storkrikets strategi och fokusområde. I Tabell 1 redovisas verksamhetsårets budget.

Intäkter	Basfinansiering	Policylabb	REDIRECT	Totalt
Kommunerna	3 250 000			3 250 000
Extern finansiering+OH/överskott projekt	685 000		1 100 000*	1 785 000
Övrigt				
Medfin			100 000	
Överförda medel	673 901	249 441*	258 888*	
Totalt	4 608 901	249 441*	1 458 888*	
Kostnader				
Personal	2 500 000	154 441	780 000	3 434 441
Evenemang	600 000		40 000	640 000
IT & admin	150 000			150 000
Resor	70 000		60 000	130 000
Medfin	250 000			
Konsulter	200 000		60 000	260 000
Övrigt	38 901			38 901
OH kostnader	200 000	95 000	140 000	
Skyltning	600 000			
Totalt	4 608 901	249 441	1 080 000	

Tabell 1. Budget biosfärverksamheten 2026. *Projektens budget ligger över flera år och intäkter är därför enbart preliminära.

Bilaga 1. Preliminär tidsplan 2026

Biosfärområde Storkriket

Läs mer och hitta kontaktuppgifter på storkriket.se